

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КРОССЕНСУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ БАЗОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

У статті розглянуто питання вдосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів іноземних мов початкової ланки в контексті розбудови Нової Української Школи та новому медіа-інформаційному просторі. Досліджується історія, переваги запровадження та втілення ідеї кроссенсу на уроках іноземної мови у початковій школі, так як це сприяє розвиткові логічного, образного, нестандартного і асоціативного мислення, уяви та креативності; розвиває можливість самовираження учня початкової школи. Крім цього, робота з кроссенсом розвиває комунікативні і регулятивні вміння; навички роботи з інформацією та підвищує допитливість і мотивацію до вивчення предмету.

Ключові слова: *Нова Українська Школа, технологія, кроссенс, професійна підготовка вчителя, вчитель іноземної мови початкової ланки, урок іноземної мови.*

В статье рассмотрены вопросы усовершенствования профессиональной подготовки будущих учителей иностранного языка начального звена в контексте развития Новой Украинской Школы и новом медиа-информационном пространстве. Исследуется история, преимущества внедрения и реализации идеи кроссенса на уроках иностранного языка в начальной школе, так как это способствует развитию логического, образного, нестандартного и ассоциативного мышления, воображения и креативности; развивает возможность самовыражения ученика начальной школы. Кроме этого, работа с кроссенсом развивает коммуникативные и регулятивные умения; навыки работы с информацией и повышает любознательность и мотивацию к изучению предмета.

Ключевые слова: *Новая Украинская Школа, технология, кроссенс, профессиональная подготовка учителя, учитель иностранного языка начального звена, урок иностранного языка.*

The article deals with the improving of the future foreign languages teachers' training in the new media information environment. We analyze the benefits of introducing and implementing the ideas of crossence during the English lessons.

The reform «The New Ukrainian School» is oriented for the graduate to be competitive in the 21st century. Based on recommendations of the European Parliament and of the European Council 10 key competencies of new educational standards of the New Ukrainian School were defined. Information and digital competence is among them and very important nowadays.

The main purpose of introducing this reform is to make interesting educational institutions for children and provide them with the opportunity to realize themselves, to teach children to express their own point of view, develop their creative thinking, help to find their hidden talents, individual challenges and to build practical skills that will be useful in adult life.

Mediaeducational techniques make the process of teaching and learning English up-to-date and, thus, motivating. One of them, "Crossence" was created in 2002 by a teacher, writer and mathematician Sergei Fedin and a philosopher and artist Volodymyr Buslenko and published in 2002 in the journal "Science and Life". Crossence is a visual associative chain, which consists of 9 images. Every image is associated with the previous and the following one, and the central image unites all of them. The main task of the image combinations is to make an associative chain. Each cross-section is a collection of twelve associative puzzles that students need to solve not only with standard erudition, but also with broad knowledge and associative thinking.

As crossence technique is based on association, it helps students not only learn new vocabulary words, but encourage them to think outside of the box and reveal aspects of a person's personality. The main goal of crossence is to help students make connections between words. These can be words related to a particular subject or key vocabulary words. Crossence technique increases students' confidence and interest in the English language and prepare them with important life skills, such as creativity, critical thinking, communication and cooperation. Besides it provides complete example for conceptual thinking, creates the environment of interest for the students and direct experience to the students, helps the teacher to get sometime and make learning permanent.

Keywords: *New Ukrainian School, technology, crossence, teacher training, foreign language teacher, primary school teacher, primary education, foreign language lesson.*

Постановка проблеми. *Зміни в стратегічних напрямках розвитку сучасної шкільної освіти сприяють оновленню змісту навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах. Дитяча освіта є основою успішної*

адаптації до Нової Реальності, тому Міністерством освіти і науки України була створена концепція Нової Української Школи (НУШ) як авангарду шкільної реформи. Згідно з новим Державним стандартом початкової освіти (Постанова, 2018) навчальна діяльність спрямована на вироблення в учнів необхідних життєвих компетентностей. Велика увага приділяється інноваційності та інформаційно-комунікаційній компетентності, адже оптимальним засобом соціальної адаптації учнів до життєдіяльності в умовах медіа-інформаційного простору є їх підготовка як людей здатних критично аналізувати, відтворювати та грамотно використовувати нову інформацію, тому специфіка контингенту учнів початкової школи у сучасних умовах, висуває особливі вимоги і до процесу їх навчання.

Одним із стратегічних завдань початкової освіти є досягнення якісно нового рівня мобільності та професійно-практичної підготовки учнів, оскільки уміння XXI століття вимагають: 1) сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; 2) аналіз, інтерпретацію, критичну оцінку інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її; 3) висловлювання думки, почуття та ставлення, взаємодію з іншими письмово та в режимі онлайн, дотримуючись норм літературної мови; 4) дослідження індивідуального мовлення – свого та інших, використовуючи його для власної мовної творчості, спостерігаючи за мовними явищами, аналізуючи їх.

Наші спостереження і власний досвід свідчать, що традиційні методи навчання у початковій школі малоефективні, необхідно змінити акценти у навчальному процесі і будувати його з врахуванням індивідуальних запитів і можливостей тих, хто набуває знань. Із об'єкта навчання вони повинні стати суб'єктами діяльності. Наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітньому процесі та управлінні закладами освіти і системою освіти має стати інструментом забезпечення успіху Нової Української Школи. Запровадження ІКТ в освітній галузі має перейти від одноразових проєктів у системний процес, який охоплює всі види діяльності.

ІКТ суттєво розширяють можливості педагога, оптимізують управлінські процеси, таким чином формуючи в учня важливі для нашого сторіччя технологічні компетентності (Навчальна програма, 2018).

Сучасний етап розвитку суспільства висуває на перший план виховання особистості, яка володіє вміннями ефективно відбирати і концентрувати інформацію, переробляти її і створювати нову, відділяти корисне від непотрібної, виявляти проблеми, шляхи і програми їх рішення. Тому сьогодні під час навчання іноземної мови вже недостатньо використовувати відео, аудіо, пресу, ІКТ лише для розвитку усного та письмового мовлення; необхідно приділяти увагу розвитку їх візуальної та критичної медіаграмотності, опираючись на основні завдання медіаосвіти. Разом з тим, в умовах початкової школи, реалізувати цей компонент повною мірою важко. У традиційній практиці класно-урочних занять при існуючому мінімальному об'ємі навчальних годин розвернути повноцінний процес іншомовного спілкування неможливо. Таким чином, основна проблема полягає у тому, щоб створити в обмежених проміжках класно-урочних занять неперервний дидактичний процес засвоєння іноземної мови учнів, беручи до уваги іноземну віртуальну комунікацію. Для цього необхідно розширити дидактичний простір і час вивчення іноземної мови за вузькі рамки класно-урочних занять у сферу самостійної роботи учнів у віртуальний іноземний простір, за рахунок впровадження інноваційних медіаосвітніх технологій навчання, оскільки традиційні педагогічні технології нині вже не забезпечують повного засвоєння зростаючого обсягу знань, а швидке оновлення навчального матеріалу не встигає за сучасним швидкозмінним інформаційним потоком. Усе більш важливим є проблема наявності вмінь самостійного одержання навчального матеріалу, обробки одержаної інформації, формування висновків і аргументація їх на основі необхідних даних (Іць С.В., 2013, с. 22).

Ми розглядаємо медіаосвітні технології як методично-організаційні засоби навчального процесу з використанням періодичних видань, радіо, телебачення, кіно, а також програмно-апаратних засобів і пристроїв, що

забезпечують операції збирання, оброблення, накопичення, збереження й передавання інформації (Федоров О.В., 2007).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У педагогічній літературі значна увага приділяється питанням теорії і практики медіаосвіти, зокрема досліджуються медіаосвіта у професійній підготовці майбутніх педагогів (Ю. Казаков, Н. Рижих, О. Шипнягова, Н. Шубенко та ін.), теоретичними ідеями застосування інформаційних технологій у навчанні займалися В. Биков, Р. Гуревич, А. Литвин, М. Жалдак, О. Співаковський, О. Гудирева, В. Олексенко.

Виділення невирішених раніше частин проблеми. Однак наукових праць у вітчизняному педагогічному дискурсі з питань взаємозв'язку медіаосвітніх технологій та професійною підготовкою майбутнього вчителя іноземної мови початкової ланки, на жаль, не виявлено, тому ми досліджуємо особливості застосування медіаосвітніх технологій саме у початковій школі так як сьогодні це те інформаційно-освітнє середовище, яке формує медіаграмотну особистість, медіаторця, який грамотно і відповідально створює власні медіапродукти.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз теорії і практики використання технології кроссенсу на уроках іноземної мови у початковій школі. Для досягнення поставленої мети слід розглянути історію запровадження ідеї кроссенсу та особливості її втілення на уроках іноземної мови в умовах нового інформаційного простору та Нової Української Школи.

Виклад основного матеріалу. Використання наочності відіграє особливу роль у навчанні іноземної мови учнів початкової школи, адже вона розвиває наочно-образне мислення учнів, образну і асоціативну пам'ять. Відбувається перехід від наочно-дієвого мислення до наочно-образного. Успішність навчання іноземної мови значною мірою залежить від правильного вибору видів наочності, тому медіаосвітня технологія "Кроссенс" на основі діяльнісного підходу сприяє не тільки формуванню креативності, співпраці, комунікації і критичного мислення учнів, а й кращому

розумінню та засвоєнню іноземної мови, її лексичних одиниць, граматичних структур та фонетичного аспекту.

Кроссенс був придуманий у 2002 році педагогом, письменником і математиком Сергієм Федіним та філософом і художником Володимиром Бусленком та опублікований у 2002 році в журналі "Наука і життя".

Кроссенс (від англ. cross – перехрестя, sense – смисл) – це візуальний асоціативний ланцюжок, який складається з 9 зображень, кожен з яких пов'язаний з попереднім і наступним зображенням, а центральна об'єднує за змістом відразу декілька. В результаті таке поєднання зображень з різних сторін розкриває певне поняття, явище або факт, основним завданням якого є скласти розповідь – асоціативний ланцюжок, за допомогою взаємозв'язку зображень. Таким чином, кожен кроссенс являє собою сукупність дванадцяти (по числу сусідніх пар) асоціативних задачок, які потребують для відгадки не тільки стандартної ерудиції (як в більшості кросвордів або телевізійних ігор для знавців), але і широких знань, асоціативного мислення і кмітливості (Кроссенс, 2002).

Ефективність використання медіаосвітньої технології кроссенсу була перевірена на заняттях з методики викладання англійської мови у Житомирському державному університеті імені Івана Франка. Майбутні вчителі іноземної мови початкової ланки вчилися використовувати кроссенс як певний елемент тренінгу: інформація – і відразу ж закріплення на практиці в доступній формі. Так як кроссенс ґрунтується на асоціаціях понять, подій, явищ і процесів з образами, студенти організували роботу з текстом, малюнками, символами, картами, діаграмами тощо.

Для полегшення розуміння і подальшої роботи з кросенсом студенти склали алгоритм його розв'язання.

Алгоритм розв'язання кроссенсу:

1. З'ясувати, що зображено на кожному із малюнків кроссенсу.
2. Установити асоціації, які виникають з кожним із зображень. Подумати, що може об'єднувати ці різні зображення.

3. Розкрити зв'язки між центральним зображенням кроссенсу, що міститься під номером 5 та сусідними за схемою: 5-2; 5-8; 5-6; 5-4. Ці зв'язки між зображеннями утворюють своєрідний візуальний хрест: 2 4 5 6 8.

4. Так як існують різні варіанти читання кроссенсу, простежити зв'язки між зображеннями по периметру кроссенсу, що є його «основою», за схемою 1: 1-2; 2-3; 3-6; 6-9; 9-8; 8-7; 7-4; 4-5; схемою 2: 1 2 3 4 6 7 8 9 5; або схемою 3: 1-2; 2-3; 3-6; 6-9; 9-8; 8-7; 7-4; 4-1.

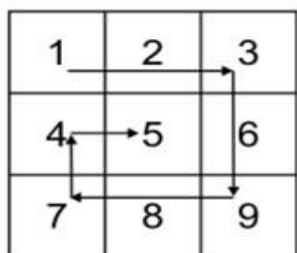

Схема 1

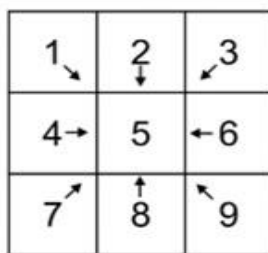

Схема 2

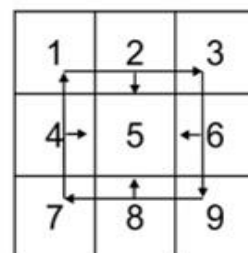

Схема 3

На педагогічній практиці майбутні вчителі іноземної мови початкової ланки використовували подібну технологію у 3-му класі, під час вивчення теми «Mealtime», а саме уроків 63–65 Learn to talk about your meals at home (Калініна Л.В., 2014, с. 86). Кроссенс (рис.1) використовувався в якості зашифрованої у такий спосіб теми уроку і головних його проблем, які будуть розглядатися. Студенти-практиканти показали кроссенс і попросили учнів знайти зв'язки між зображеннями та сформулювати тему уроку та його головні завдання.

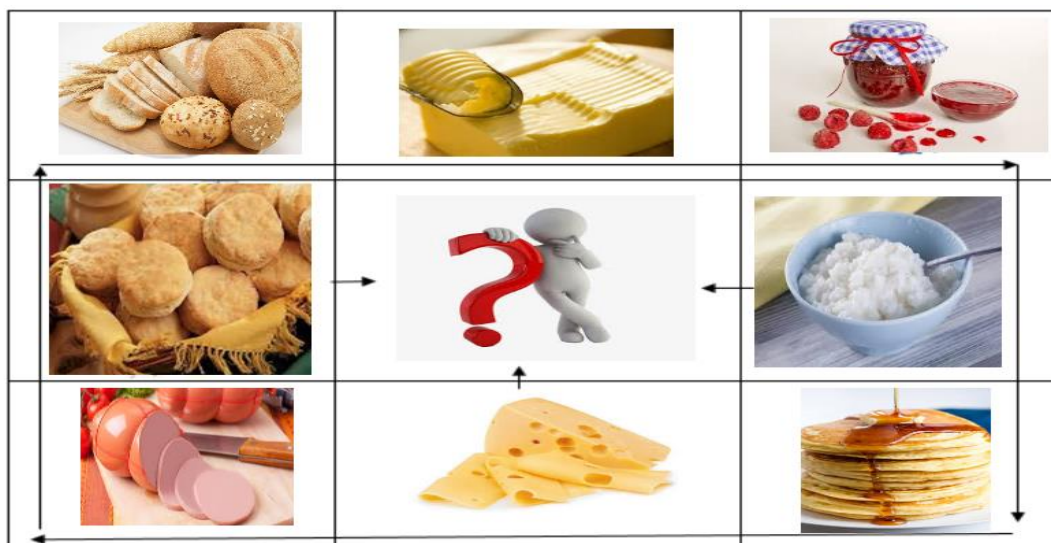

Рис. 1

Медіаосвітня технологія кроссенсу дозволяє створити різнорівневі навчальні завдання і дає можливість просуватися від одного рівня до іншого. Наприклад, на першому місці учні визначають задану тему, на другий - вирішують кроссенс, знаходячи асоціацію між сусідніми зображеннями, на третьому шаблі – знаходять не тільки сусідні асоціації, але і перехресні, на четвертій – визначають об'єднання всіх образів асоціації, на п'ятій – створюють свій кроссенс.

Звичайно, не у всіх учнів вийде скласти самостійно кроссенс з першого разу, особливо, якщо у дитини слабо розвинене логічне мислення, якщо виникають труднощі розуміння причинно-наслідкових зв'язків поняття і образу або асоціації з ним. Для того аби підготували учнів початкової школи до цього, доцільно починати з невеликої кількості малюнків використовуючи ігрову форму.

Суть гри полягає в тому, що діти отримують дві-три картки з малюнками будь-яких предметів (на зразок карток лото). Кожен учасник по черзі придумує кілька фраз, в яких обов'язково використовується намальований предмет. Ці фрази повинні зв'язати два предмета, розміщених один біля одного єдиним смислом, по асоціації.

Асоціація – введений англійським філософом Дж. Гоббсом термін, що означає зв'язок між елементами розумового процесу (відчуттями, сприйняттями, уявленнями, ідеями), який полягає в тому, що поява при певних умовах одного елемента спричиняє за собою появу іншого або кількох елементів. У психології вважається, що психофізіологічної основою асоціації є умовний рефлекс.

Автори Д. Юм, Дж. Ст. Мілль розрізняли шляхи утворення асоціацій: - за подібністю: синє-синє; - контрастом: чорне-біле; - по суміжності в просторі і в часі: випадковий переляк дитини в темній кімнаті викликає потім страх темряви; - причинно-наслідкові (Д. Юм): яскравий спалах світла – болюче відчуття [Асоціація, 2018].

Асоціативні зв'язки дають можливість переходити від однієї думки до іншої, витягуючи з пам'яті щось потрібне в даний момент. Чим більше таких зв'язок, тим легше витягнути з пам'яті потрібну інформацію. Коли вчитель пропонує ігри на асоціації, дітям легше скласти розповідь, імпровізуючи на ходу. Досить швидко вони починають придумувати розповіді, короткі оповідання на заздалегідь задану тему: літо в селі, поїздка з батьками у відпустку, ігри на майданчику тощо.

Для полегшення складання учнями кроссенсу самостійно, студенти-практиканти – майбутні вчителі іноземної мови початкової ланки, запропонували алгоритм.

Алгоритм створення кроссенсу:

1. Визначити тематику (загальну ідею).
2. Вибрати 8-9 елементів (образів), що мають відношення до теми.
3. Знайти зв'язок між елементами.
4. Визначити послідовність елементів за типом зв'язку «хрест» і «основа».
5. Сконцентрувати значення в одному елементі (центр – 5-й квадрат).
6. Виділити відмінні риси, особливості кожного елемента.
7. Підібрати картинки, що ілюструють вибрані елементи (образи).
8. Замінити вибрані прямі елементи (образи) і асоціації непрямыми, символічними картинками.
9. Побудувати асоціативну зв'язку між образами елементів.

Покажемо як студенти – майбутні вчителі іноземної мови в початковій школі працювали у 4-му класі та допомагали учням складати кроссенс на тему із запропонованих зображень та порівнювати їх на етапі підготовки до сприйняття тексту та організації групової роботи.

Студенти розпочали з портрету (на картинці зображена дівчинка Грейс (Grace)). Учні працювали у двох командах. Вони мали роздатковий матеріал у вигляді 13 картинок (рис.2) для того аби пов'язати портрет дівчинки з іншими картинками, виконуючи певні умови: 1) з 13 картинок необхідно вибрати лише

9; 2) розмістити їх по спіралі у вигляді равлика на столі; 3) скласти з ними розповідь і записати у зошит; 4) виконати завдання за 20 хвилин.

Запропоновані варіанти картинок для складання кроссенсу:

Рис. 2

Кожна група запропонувала свою версію розповіді і відповіла на питання як пов'язана дівчинка на портреті з картинками. Інша група не просто слухала, а розміщувала картинки у порядку відповідно до розповіді. Після виступу двох груп вчитель-практикант запропонував текст для читання з

підручника і попросив порівняти історії складені учнями з історією з підручника [Каліна Л.В., 2015, с. 19].

Крім вищезазначених, кроссенс може бути використаний на уроках англійської мови й іншими способами: - **під час перевірки домашнього завдання** (зашифрований у кроссенсі матеріал попереднього уроку або уроків подається з метою їх повторення та закріплення попереднього навчального матеріалу. У такий спосіб кроссенс виконує опорну образну схему); - **з метою створення проблемної ситуації на уроці**; - **на підсумковому етапі вивчення теми з метою узагальнення навчального матеріалу**; - **в якості творчого домашнього завдання** (створення кроссенсу в печатному або електронному вигляді на задану тему); - **побудова структури уроку** (дев'ять елементів кроссенса можуть містити в собі послідовне відображення структури уроку з іменем, ціллю і проблемою посередині).

Висновки. Кроссенс має наочний, евристичний характер та сприяє процесу індивідуально-особистісної життєтворчості учнів, формує особистісні якості учня такі як гуманність, соціальна активність, правдивість, порядність, працьовитість, змінює їх мислення і мову, сприяє формуванню соціальної компетентності у структурі уроку надаючи йому інтегрований, системний характер. Робота з кроссенсом сприяє розвитку логічного, образного і асоціативного мислення, уяви; прояву нестандартного мислення і креативності; розвиває можливість самовираження. Під час розгадування кроссенса розвиваються комунікативні і регулятивні вміння; навички роботи з інформацією; підвищується допитливість і мотивація до вивчення предмету.

Кроссенс дозволяє на практиці втілити в діяльності вчителя зміну пріоритетів, продиктованих цілями сучасного освіти – не навчити, а створити умови для самостійного творчого пошуку учня. Він дозволяє вчителю не просто навчати, а залучати учнів до самостійного творчого пошуку. Робота з образами виходить на високий творчий рівень, дозволяючи трактувати та

інтерпретувати наявний матеріал зі своєї точки зору, залишаючи простір для індивідуальності.

Для вчителя кроссенс це 1) спосіб поглибити розуміння вже вивченого шкільного поняття (явища, теми); 2) можливість показати неординарне практичне застосування знань і зв'язок вивченого з життям; 3) перспектива встановити міжпредметні зв'язки з іншими шкільними дисциплінами.

Перспективи подальших розвідок. Таким чином, професійна підготовка майбутнього вчителя іноземної мови початкової ланки відбуватиметься більш ефективно шляхом використання медіаосвітніх технологій, зокрема технології кроссенсу, так як вона розвиває комунікативні і регулятивні вміння, навички роботи з інформацією та підвищує допитливість і мотивацію до вивчення предмету іноземна мова. Перспективу подальших розвідок складають питання медіаосвітніх технологій, які сприятимуть розвитку логічного, образного, нестандартного і асоціативного мислення, уяви та креативності майбутніх вчителів іноземних мов початкової ланки базових навчальних закладів.

Список використаних джерел

1. Асоціація – історія і наукова теорія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://psychologis.com.ua/associaciya_-_istoriya_i_nauchnaya_teoriya.htm
2. Іноземні мови навчальна програма для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів 1-4 класи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/inozemna-mova-poyasnyuvalna-znz-sznz-1-4-klas-belyaeva-xarchenko-finalna-zv.pdf>
3. Іць С. В. Педагогічні медіатехнології у професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови / С. В. Іць. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2013. – 106 с.

4. Калініна Л.В. Англійська мова : підруч. для 3-го кл. спеціаліз. шк. з поглибл. вивч. англ. мови / Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич. – К. : Генеза, 2014. – 160 с. : іл.
5. Калініна Л.В. Англійська мова для спеціаліз. шкіл з поглибл. вивч. англ. мови : підруч. для 4-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич. – Київ. : Генеза, 2015. – 176 с. : іл.
6. Кроссенс – игра для эрудитов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.nkj.ru/archive/articles/5105/>
7. ПОСТАНОВА Про затвердження Державного стандарту початкової освіти від 21 лютого 2018 р. № 87 Київ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
8. Федоров А. В. Развитие медиакомпетентности и критического мышления студентов педагогического вуза. М.: Изд-во МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2007. – 616 с.

References

(Транслітерація)

1. Asociacija (2018) – istorija i naukova teorija. [Association – History and Scientific Theory] – Available at : http://psychologis.com.ua/associaciya_-istoriya_i_nauchnaya_teorija.htm (ukr).
2. Inozemni movy navchaljna prohrama dlja zaghaljnoosvitnikh ta specializovanykh navchaljnykh zakladiv 1-4 klasy. [Foreign languages curriculum for general and specialized schools 1-4 forms]– Available at : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/inozemna-mova-poyasnyuvalna-znz-sznz-1-4-klas-belyaeva-xarchenko-finalna-zv.pdf> (ukr).
3. Ісґ S. V. (2013). Pedagoghichni mediatekhnologhiji u profesijnij pidghotovci majbutnjogho vchytelja inozemnoji movy [Pedagogical media technologies in the professional training of the future foreign language

- teacher] / S. V. Icj. – Zhytomyr : Vyd-vo ZhDU im. Ivana Franka. – 106 (ukr).
4. Kalinina L. V. (2014). Anghlijsjka mova : pidruch. dlja 3-gho kl. specializ. shk. z poghlybl. vyvch. anghl. movy [English Language] / L. V. Kalinina, I. V. Samojljukevych. – K. : Gheneza,. – 160 (ukr).
  5. Kalinina L. V. (2015). Anghlijsjka mova dlja specializ. shkil z poghlybl. vyvch. anghl. movy : pidruch. dlja 4-gho kl. zaghaljnoosvit. navch. zakl. [English Language] / L. V. Kalinina, I. V. Samojljukevych. – Kyjiv. : Gheneza,. – 176 (ukr).
  6. Krossens (2002) – igra dlja jeruditov. [Crossense – game for the erudites] – Available at : <https://www.nkj.ru/archive/articles/5105/> (rus).
  7. POSTANOVA (2018) Pro zatverdzhennja Derzhavnogho standartu pochatkovoji osvity vid 21 ljutogho 2018 r. # 87 Kyjiv. [RESOLUTION The State Standard of Elementary Education]– Law of Ukraine. – Available at : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti> (ukr).
  8. Fedorov A. V. (2007). Razvitie mediakompetentnosti i kriticheskogo myshlenija studentov pedagogicheskogo vuza. [Media competence and critical thinking students' development of pedagogical university] M.: Izd-vo MOO VPP JuNESKO «Informacija dlja vseh». 616 (rus).

Светлана Деньгаева

кандидат педагогических наук, старший преподаватель
кафедры английского языка с методиками преподавания в дошкольном и
начальном образовании,

Житомирский государственный университет имени Ивана Франка,
ул. Большая Бердическая, 40, 10002, г. Житомир, Украина,

svetlana.its@gmail.com

**ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИИ КРОССЕНСА В
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ
ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА НАЧАЛЬНОГО ЗВЕНА БАЗОВОГО
УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ**

Svitlana Dienhaieva

Ph. D in Pedagogics, Senior Teacher

at the Department of the English Language and Primary ELT Methodology,

Zhytomyr Ivan Franko State University,

40, Velyka Berdychivska Str. Zhytomyr, Ukraine, 10008

svetlana.its@gmail.com

**PECULIARITIES OF APPLYING CROSSENSE TECHNIQIE IN
PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE PRIMARY SCHOOL
TEACHER IN PRIMARY EDUCATIONAL INSTITUTUON**